Ч. 50 (11.018). Львів, неділя 6. березня 1927 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За Соборну Україну.

Промова голови українського сенатського клюбу сенатора Мих. Черкавського на пле-нумі сенату 2. березня ц. р. в генеральній дискусії над бюджетом.

Високий Сенате! В нинішних відносинах буджетова дискусія дає нам, українцям і білорусинам, одиноку майже нагоду представити бодай в найзагальнішому нарисі наше важке положення під Польщею.

Нинішна бюджетова дискусія, що повинна бути останньою дискусією над бюджетом у сенаті при теперішньому його складі, накладає на мене обовязок зробити цілий білянс польської політики супроти українського народу за минулі літа нашого життя під польським правлінням.

Українське громадянстао обходить у своїй збірній думці восьмиліття окупації Західної України. Сумні думки і важкі почування переймають кожного українця, коли кине оком взад, коли схоче приступити до білянсу втрат у свому національному житті за той час. Ледви 8 літ минає від хвилі, коли Польща, воскресла з гробу неволі, кинула свої війська на підбій українського народу, під плащиком „визволення з більшовицької неволі" несучи фактично загладу визвольним змаганням українського народу. Вісім літ — це хіба невеликий протяг часу в житті держав і народів, в всеж тих 8 літ заступає в нас цілі століття, це значить, що інші держави й інші народи потребували би цілих століть, а щонайменше десятків літ, щоби доконати законним і незаконним шляхом стільки насильств на „братньому" народі. (Голос: Пане, не нарікайте, не ображайте Господа Бога!) Пане сенаторе, дуже добре знаємо, що в Румунії ще гірше, але ми вважаємо Румунію державою циганською і варварською...

Наш білянс під Польщею виказує по стороні прибутків тільки одну одиноку позицію, якій на імя: гіркий досвід. Ми наглядно переконалися, що почесні гасла про свободу, рівність і братерство, про справедливість і пошанування індивідуальностей непольських народів є лише звучними фразами, байками і оповіданнями для наївних дітей, що це є тільки пусті слова для укривання інших думок і намірів, яких одиноким змістом є нищення нашого духового дорібку і загарбування матеріяльного майна, руйнування нашої культури, а навіть вбивання надії на кращу будуччину.

Одинокою метою, одинокою програмою Польщі і польських урядів було — зліквідувати українське питання, усунути його з ряду актуальних справ. До тієї головної мети прямували згідно і послідовно всі дотеперішні польські уряди, всі польські партії в найріжнородніших урядових комбінаціях. В тому почесному змаганні відроджена, республиканськo-демократична Польща вступила в сліди своєї, погребаної історичною немезидою попередниці: шляхецької Польщі. Свобода Польщі принесла нам відаючися в наш національний організм кайдани неволі. Все, чим промовляла до нас призабута минувшина з карт історії, ми побачили і пережили в дійсности. Скондензовані постаті Вишневецьких і Чарнецьких розложено на більше число осіб, що поступають згідно з демократичною засадою, яка в Польщі допустила до актів гноблення не одну суспільну клясу і не одну політичну верству, а цілий нарід, репрезентований кількома кліками і клічками, що ведуть боротьбу за владу. Політична неволя, культурний гнет, економічна експропріяція, — всі ті складові части шляхетських методів правління автоматично воскресли у відродженій, демократичній Польщі.

Вісім літ, які ми пережили в найтяжчих умовинах збірної та індивідуальної екзистенції, то неперерваний ланцюх знущань, то якась дика і первісна помста на „братньому" народі, на словянських меншостях (Голоси: Алеж, пане...). За що? З якої причини? За те, що українці та білорусини прямують до того самого, до чого прямували Поляки: до свободи, до незалежности, до самостійного розпоряджування власним життям і майном, до культурного та економічного піднесення, до творення духових і матеріяльних вартостей. Мстяться на нас польські уряди, їх адміністраційні агенти, представники польського народу за те, що не хочемо бути потяговою худобою в їх запрягах, що не хочемо оставати сирим матеріялом для будови польської національної та державної палати. Мстяться на нас, що поляків ніколи не гнобили й тільки своїми симпатіями товаришили польській боротьбі та визвольним змаганням.

Вісім літ—невеликий протяг часу, але тих 8 літ вистарчило, щоби національну українську територію: Східну Галичину, Волинь і Полісся, не згадуючи про мученицьку Холмщину та Підляша, при допомозі сфальшованої статистики з 1921 р., перемінити в „мішаний терен", в національну кондомінію. І дивно! „Безпардонні" Пруси протягом соток літ не перемінили Познанщини і Поморя в мішаний терен, а шляхотні Поляки довершили такої подивугідної трансформації протягом 8 літ.

І на тому мнимо мішаному терені відбувається танець польських „чиновників" під крилами „найдемократичнішої" конституції і під охороною повної безкарности. „Інородців", український і білоруський нарід зіпхнуто на друго- й третьорядне становище, на становище обєкту експериментування. У відношенні до українців і білорусинів обовязує одинокий збірник писаних і неписаних законів, одержаних у наслідстві по прадідах і будучих висловом особистих побажань, збірник під назвою: „*Widzimisię*".

Це безсмертне „*widzimisię*" є одинокою напрямною намірів, плянів і ділань сойму й сенату, уряду і його міністрів, державної адміністрації і польських політичних організацій.

„*Widzimisię*" — то військове і цивільне осадництво, то загарбування міліоновим масам безземельних і малоземельних українських і білоруських селян землі на сході, цього відвічного варттату праці нашого народу.

„*Widzimisię*" — то відмова українцям і білорусинам помочі у відбудові найтяжче навіщених воєнним знищенням полос Східної Галичини й Волині, при одночасному зужитті податкових грошей українського й білоруського населення на будову осад польських кольоністів, костелів, римо-католицьких каплиць і польських домів людових на наших землях.

„*Widzimisię*" — то грабункова експльоатація лісів, запропащення доріг і санітарне занедбання українських і білоруських територій.

„*Widzimisię*" — то ославлена ревіндикація православних церков, грабіж святинь нашого народу, самовільна господарка церковним маєтком... (Пос. Блискош: Хто заграбив ті церкви?). Колись це зробили москалі, але не від римо-кат., тільки від греко-кат. населення, від того українського народу, що не був ніколи римо католицьким... Це поглиблення анархії в цій церкві, стручення її на становище повної залежности від адміністраційних властей та упосліджения, це вкінці протегування в ній російських впливів на некористь переважаючої части визнавців православя в Польщі, українців і білорусинів.

„*Widzimisię*" — то безприкладне знищення українського народнього шкільництва шляхом переміни українських народніх і частинно середніх шкіл на польські або так звані утраквістичні, в дійсности також польські школи.

„*Widzimisię*" — то зломання своїх міжнародніх зобовязань і потоптання своєї власної чести, зломання свого слова, зафіксованого в законі з дня 26. вересня 1922 року щодо заложення українського університету.

„*Widzimisię*" — то повне знищення громадського, повітового і міського самоврядування, в Галичині також краєвого, розсадження всіх його комірок на те, щоб на місце довірених представників українського населення ввести під формою „комісарів" — наганячів, агітаторів і мужів довіря пястівців, ендеків, організацій народових і ріжні „стражи", або ріжних типів з галерії „льояльних" суспільних шумовин зпоміж місцевого населення.

„*Widzimisię*" — то розгалужена і в польській „кресовій" суспільности глибоко вкорінена поліційно-провокаційна система, то безнастанні репресії супроти українських політичних, культурних, а навіть економічних організацій, то постійні ревізії, арештування, монструальні політичні процеси, сконструовані політичною поліцією, то тисячі літ тюрми для активніших політичних діячів, освідомлених селян і робітників, що вірять у краще завтра своєї нації.

„*Widzimisię*" — то цензура і конфіскати української преси, то переслідування політичного руху, то розтягнення столипінівських указів на „креси", то удержування коштом скарбу держави, коштом податкових грошей з гадючих фондів, ріжних *ad hoc* створених „партій", мимо українських, під проводом продавців національної совісти і національних зрадників, щоби здержати консолідацію політичних сил українського народу.

„*Widzimisię*" — то вкінці урядове відібрання українському народові його національної назви.

Так у найзагальнішім нарисі представляються наші втрати, а ваші сумнівні виски.

(Докінчення буде.)

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 91/27. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 47 (10.990) z dnia 3. marca 1927 pod tytułem: „W antyżaliańskych kombinacjach" w ustępach a) między słowami: i Wor bieżczny... a słowami: Tymczasem b) od słów: Z czym... do końca artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. uznał dokonaną w dniu 2. marca 1927 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863, i j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po 400 Zł. Lwów, dnia 2. marca 1927.

Havel

Вища культура.

Справа нападу на посла С. Хруцького у соймі.

Дня 2-го березня ц. р. конституційна комісія радила над проєктом про зміну виборчої ординації до сойму, який внесли клюби правих партій і людова „Пяст". У промовах представників правиці і в зголошених ними внесках виразно було видко тенденцію, щоби зменшити представництво національних меншостей у будучім соймі, а одночасно збільшити представництво польського народу. Посли з правиці, при пропозиції щодо збільшення скількости посольських мандатів із південних і східних земель, мотивували й тим, що український нарід культурно і політично стоїть нижче, як польське населення, головно у західних частинах держави.

Доля захотіла, що саме на цьому засіданні незвичайно яскраво виявилась культурна вищість поляка над українцем. На кінці засідання, коли правиця, формолуючи свій внесок, домагалась, щоби зроблено засідання ще пополудне, забрав у цій справі голос посол з українського клюбу Сергій Хруцький. Він зазначив, що він зовсім не має на меті саботувати внесків що до зміни виборчої ординації, бо „коли від українських земель не буде ні одного представника у польськім соймі, тоді швидше відірвемось від Польщі".

На ці слова посол Сосніцький бувший заступник голови клюбу Християнської Демократії, який має мандат від західних частин польської держави, зірвався із свого місця, мов божевільний і вдарив пос. Хруцького пястуком у груди. Також інші посли з правиці та „Пяста" кинулись на пос. Хруцького. Повстала метушня. Коли вона трохи втихла, пос. Хруцький звертаючись до правиці, сказав: „Ось приклад вищої польської культури". Відтак, коли голова конституційної комісії проф. Гломбінський прикликав до порядку одинаково пос. Хруцького і нападшого на нього п. Сосніцького, пос. Хруцький додав: „А тепер маємо приклад польської справедливости". Вечером цього ж дня Український Клюб видав такий комунікат:

„Дня 2. березня 1927. на засіданні соймової конституційної комісії, підчас нарад над зміною виборчої ординації до сойму, посла Сергія Хруцького, підчас його промови, ударив у груди пос. Сосніцький з польської християнської демократичної партії. Український Клюб з найбільшим обуренням пятнує цей варварський напад, що є насміхом над усякими поняттями про способи боротьби на парляментарному терені, принятими у культурному світі. Одночасно Клюб протестує проти по-

делінки голови конституційної комісії п. Ґломбінського, який не найшов іншої форми зареаґувати проти поведінки свого союзника, а лише прикликав його до порядку нарівні з пос. Хруцьким, не тільки що не даючи пос. Хруцькому ніякої сатисфакції, але ставляючи його нарівні з нападаючим.

Пос. Хруцький переходив недавно операцію сліпої кишки і ще не зовсім прийшов до здоровля. Клюб висловив свому товаришеві глибоке спочування".

Слід додати, що голова Українського Клюбу переслав на руки маршалка сойму протест проти поведінки п. Сосніцького, але до цього часу — дарма, що минуло більш 24 годин — не одержав ніякої відповіди. Дуже характеристичне те, що польська преса (головно орґани правиці) зберегли в цій справі мовчанку або пробували її затерти.

За океаном.

З діяльности „Обєднання" в січні.

Обєднання українських організацій у Злучених Державах, що за головну свою мету поставило собі тепер збирати жертви на допомогу старому краєві, мало в січні 2.167·52 дол. приходу, що разом з переносом з попереднього року в сумі 205·23 дол. дає квоту 2.372.65 дол. З того вислано до краю на „Рідну Школу" 1.300 дол., на інвалідів 150 дол., на політичних вязнів 15 дол., на сироти 105 дол., на Товариство „Просвіта" у Львові 100 дол., на фонд оборони чести українського народу (процес проти Шварцбарта в Парижі) 60 дол., на памятник Франка 50 дол. допомога письм. О. Кобилянській 25 дол., на „Народній Дім" в Яворові 25 дол., на будову дому „Рідної Школи" в Чорткові 25 дол., для українських біженців на Кубі 20 дол., на українську пресу (на які оргаґи, не знаємо) 25 дол., кошти посилок і письм, оплата канцелярії і кошти дороги винесли разом 66·25 дол.

На будову „Народніх Домів".

Незалежно від збіркової акції Обєднання ведуть інтензивно грошеві збірки на будову читальняних домівок і „Народніх Домів" окремі комітети, зложені з людей з дотичних місцевостей. Таких комітетів є в Америці дуже богато і нема числа американської української газети, в якому не булоб якогось поклику чи звідомлення такого комітету або подяки дотичних односельчан чи установ з краю. Ці комітети мають величезні заслуги для віднови й розбудови наших освітніх фортець у краю, що густо-часто завдячують їм у цілости своє здвигнення і своє уладження. Найбільші такі комітети в Злучених Державах — це зборівський, тисьменицький і недавно оснований лемківський. Два перші зібрали вже по кілька тисяч долярів на будову, згл. відбудову своїх „Народніх Домів"; наші лемки, розсіяні в цілій Америці, творять тепер цілий ряд збіркових комітетів, що поставили собі за мету допомогти здвигнути в Сяноці „Український Народній Дім", що став би центром українського освітнього й економічного життя на цілу Лемківщину.

Нова гр.-кат. церква у Вінніпеґу.

Столиця Манітоби Вінніпеґ, що на 300.000 населення має до 20.000 українців, відчувала сильно потребу ще одної греко-кат. церкви. І ось у неділю 2. січня ц. р. отворено й посвячено там нову греко-кат. церкву, четверту з черги у цьому місті. Нова церкви св. Покрови лежить на розі вулиць Бойд і Артелері і є, як подає „Канадійський Українець", одною з найкращих будівель у Вінніпеґу. Вона містить 1.500 людей, з того 500 на спадисто побудованих бальконах, що творять наче другу церкву. Будівничим церкви був Михайло Павлов, великорос; плян рисунків і догляд над роботами мав архітект Паркінсон і Галей.

Тої будови довершено завдяки пильним заходам церковного комітету, що працював під проводом о. П. Божика, що перед 3 роками перейшов з православя на унію і працює енерґійно над повіреною собі паствою. Посвячення церкви довершив епископ канадійських українців Ник. Будка. З чужого клиру був присутній римо-кат. архієпископ Сіннот.—Крім чотирьох греко-кат. церков є у Вінніпеґу ще й православна автокефальна церква св. Покрови.

Шкільні „культуртреґери".

В альбом львівській шкільній Кураторії.

До якої самоволі можуть доходити вчителі по наших народніх школах, учителі наслані між наше населення, яке вони ненавидять і над яким знущаються, нехай послужить ось який факт:

У селі Гостові, товмацького повіту, є від довшого часу управителем нар. школи Казимир Секо. Громадяни Гостова мусіли в обороні своїх дітей і власній подати на нього карне донесення за надужиття урядової влади, а до шкільної кураторії скаргу за побивання дітей. Епільогом цієї справи був процес у повітовім суді в Отинії. Присудом цього суду з дня 5. листопада 1926 р. *U* 466/26 і *U* 644/26 стверджено всі каригідні вчинки, які громадяни Гостова закидали Секови. А саме: що звільняв дітей із школи тільки за хабарі, які брала у порозумінні з ним його жінка та служниця; що побивав діти так сильно, що вони відчували болі голови і лякались ходити до школи, а також побив маму одної дитини, за що суд покарав його гривною. Родичі побитих дітей перевели на суді доказ правди на те, що Секо знущався над дітьми за щонебудь. Урядовий присуд суду, який маємо перед очима каже: „Просто обурюючим фактом, який хіба є доказом шовіністичної анімозії обвинуваченого, є факт, стверджений свідком Льомбарським, що коли синок його Антін підчас перерви розмовляв з іншими по українськи (в ориґ. по руски) обвинувачений (Секо) чуючи це, роздратувався і підніс його за вуха вверх та вдарив його пястуком по потилиці. Хлопець довший час зривався вночі і в переляку молився. Цей факт обтяжує обвинуваченого тим більше що він знав, що в Гостові всі мешканці без ріжниці національности та віроісповідання розмовляють між собою по українськи, а покарання хлопця за цей буцім-то каригідний вчинок можна хіба прирівняти з фактом поведінки з польськими дітьми у Прусії (Вжесня), який у всьому цивілізованому світі зустрів належне обурення"...

А тепер „сенс моральний": після цього всього п. управитель школи Казимир Секо сидить дальше на своїм становищі, а шкільна кураторія у Львові буцім-то зовсім про це не знає.

Орґанізаційний рух.

Повітова нарада УНДО в Добромилі.

Дня 28. лютого ц. р. відбулася в Добромилі, скликана заходом місцевого Пов. Народнього Комітету орґанізаційна нарада. Під головуванням о. декана Івана Господаревського обговорювали зібрані делеґати громад Добромильщини способи, що причинилисяб до скріплення політичної орґанізації. Цінні вказівки подавали на основі досвіду з місць о. Й. Маринович, о. Б. Ґоцький, П. Дзюбинський, Мих. Гарванко, А. Курчак, о. Л. Мельник, Ан. Кравець, Ст. Фірко і Василь Крента. Від Українського Національно-Демократичного Обєднання брав участь у нарадах п. Олекса Черкавський зі Львова.

Вирішено покликати до життя в найближчім часі повітову народню канцелярію, зложено підписані декларації про вступлення до партії і зложено партійний податок. Вирішено також скликати Повітовий Народній Зїзд.

Зі звітів з місць довідуємося, що між нашим селянством Добромильщини шукає наживи „Звйонзек Хлопскі" і сель-роби, закидаючи цілі села безплатно своїми часописами. — *Учасник.*

Орґанізаційна нарада в Перемишлянах.

Дня 1. березня відбулася в Перемишлянах орґанізаційна нарада, скликана Повітовим Народнім Комітетом на судовий повіт Перемишляни під проводом д-ра Свістеля. В нараді взяло участь 46 осіб, мужів довіря з поодиноких сіл і членів партії УНДО з Перемишлян. Темою нарад була справа поглиблення орґанізації повіту і звязане з цим введення в життя партійної канцелярії з постійним урядовцем.

В тім напрямі цінні погляди висказали м. ін. М. Луцький, о. Панасюк, В. Чолій, дир. Маленчук, студ. унів. Собечко Павло і Сахно Степан та о. Бойко. В нарадах брав участь делеґат Українського Національно-Демократичного Обєднання п. Олександер Гладишовський.

Вирішено перевести точну реєстрацію членів партії і поширити в повіті „Свободу", що прийде не важко з огляду на неґативне відношення селянства до „Волі Народа" та інших ненаціональних ґазет, котрими наші вороги засипують повіти. — *Свій.*

Збори в Конюшкові, пов. Броди.

Дня 20. II. 1927 відбулися в Конюшкові пов. Броди, орґанізаційні збори Українського Національно-Демократичного Обєднання, скликані заходом Повітового Народнього Комітету в Бродах. Під президією М. Стадника як голови і В. Романця як секретаря виголосили реферати д-р В. Чировський про потребу і значіння політичної орґанізації і голова Повітового Народн. Комітету господар Олекса Васлоцький про програму УНДО і відношення до інших партій. По переведеній дискусії і вписі в члени партії вибрано громадський народній комітет. Тут треба підчеркнути безінтересовну і повну посвяти працю громадянина Василя Романця, який, хоч сам тяжко мусить працювати на хліб у млині на милю дороги від хати, одначе все знаходить час на національну працю. Кооператива, читальня і власний читальняний дім завдячує громада праці В. Романця.

Село пізналося вже на кириній роботі сель-роба і його аґента Качора, котрий доси все горлав на попів і чорноризців, а тепер сам вступає на теольоґію. Цікаво, що тепер про нього напише „Воля Народа" у свойому „Кропилі". — *Ґромадянин.*

Студентське життя.

Т-во техніків „Основа" у Львові.

Дня 13. лютого відбулися перші установчі загальні збори т-ва українських студентів політехніки „Основа" у Львові, яке після розвязання в 1922 р. поліцією, щойно тепер відновило свою діяльність. У львівській політехніці є вписаних яких 200 українців, що досі, не маючи свого власного товариства, не мали спромоги ані розвинути якоїнебудь акції допомогової, ані навіть зорґанізуватися в цілях виключно наукових. Затвердження статута т-ва було предметом нарад сенату політехніки і навіть міністерства освіти довгий час, бо майже два роки; головною причиною затвердження було рішуче становище українських студентів щодо назви української мови. Вкінці статути т-ва таки затверджено. Назва т-ва звучить: Т-во Українських Студентів Політехніки „Основа" у Львові — урядовою мовою т-ва є мова „руська".

Загальні збори „Основи" відбулися в одній із саль політехніки в присутности куратора сенату, проф. д-ра А. Верещинського. Число присутніх досягало 100. Збори ухвалили низку резолюцій: між іншим домагання створення українського

В. Левицький.

Серед книжок.

„Активний змисл еліти". — А наша еліта! — Портрет алькоголіка. — Заклик до лікарів.

Люсієн (Лукіян) Роміє — рівно замітний як історик релігійних війн, економіст і публіцист. Ще недавно він прегарно редаґував великий фінансово-промисловий щоденник; нині він редактор великого політичного органу „*Figaro*". Навіть на повістярськім полі він не безудачно пробував своїх сил, одначе не це нам нині цікаво.

Тому кілька років появилося його знамените, богате оригінальними і сміливими думками „Зясування теперішного часу" *), книжка, якій не богато є рівних у сьогочасній европейській літературі, і яку гаряче поручаємо увазі всякого, кому французька мова приступна і хто хоче орієнтуватися в тому, що твориться тепер в Европі. А тому кілька тижнів вийшла в світ нова його книжка, розмірами трохи менша попередної, та глибиною змісту їй рівна: „Нація й цивілізація" **).

Подавати „короткий зміст" таких книжок — завдання неможливе. Бо суть їх не в одній або другій формулі, а в богацтві ідей, якими вони пересіяні, і ідей, якими вони дають товчок у голові читача, — в щедрости промінів світла, які вони кидають у темні й загадочні закутини нашого істнування. — Яким способом передати таке „коротко"? Замість братися за таке неможливе завдання, обмежимося тут на зазначенні, що найцікавіші може сторінки книги присвячені зясуванню „активного змислу еліти" в житті нації і в розвитку цивілізації.

Еліту — каже Роміє — творять, на еліту складаються всі ті, і виключно тільки ті, що наділені якістю, відповідальністю й повагою, потрібною задля формування долі інших людей.

„Хто думає тільки про себе самого, хто має думати тільки про себе, — не є членом еліти. Натомість є частиною еліти всякий, хто кермує або править істнуванням інших людей, будь він офіцером, учителем, промисловцем, письменником, то що. Не входить у склад еліти рентієр, богомолець, віртуоз, крамар, робітник. Входить натомість у склад її банкир, парох, диріґент; орхестри, голова синдикату, майстер..."

І так далі... Відсилаємо цікавих до книжки самої. А самі ми поневолі повертаємось думкою до питання: Хто творить еліту у нас, в нашій галицькій батьківщині, в найбільшій нашій політичній організації нарешті? Річ певна, що переважна часть нашої політичної еліти сформувалася в 20-літтю перед війною, біля Народного Комітету, його голови, його секретаріяту. Подібно, як теперішня чеська політична еліта одержала свою формацію від Масарика і його школи, а польська — від реаліста Дмовського і романтика Пілсудського...

Під чиєю маркою, під чийого „духа печатю" уформувалася наша політична еліта передвоєнного, воєнного і — у величезній мірі також — післявоєнного часу?

Коли хочемо зрозуміти нас самих і богато дечого з того, що впало на нашу долю, то питання це мусимо розглянути і мусимо, наче лікар у просекторії або клініці, глянути на наше покоління, на його провідників, на нас самих.

Але не місце цьому в короткій бібліоґрафічній замітці. До цього треба забратися де-інде, і не одній тільки людині.

*

Кождого тижня появляється в Парижі новий випуск „Бібліоґрафії Франції", ще й з числами й знаками, під якими дана книжка записана в катальоґах „Національної Бібліотеки". Річ очевидна, що кождого тижня бібліоґрафію цю — вона виложена в Національній Бібліотеці — переглядаємо: Шукаємо, бачите, за книжками, які могли би нас з цього або іншого погляду цікавити: значить, серед книжок з ділянки історії, політичної ґеоґрафії, соціольоґії, політики, нарешті й красного письменства. Натомість проходили ми звичайно мимо — попри явища лікарської чи технічної літератури. Та припадок звернув недавно нашу увагу на лікарську книжку; ми її заразже зажадали в бібліотеці і тогож дня прочитали — бодай в загальній її, не занадто вже спеціяльно-клінічній части. Прочитали і, хоч далекі від лікарських претенсій, осмілюємося навести в дослівному перекладі деякі її висновки: можливо, що це спонукає декого з наших лікарів, особливож психіятрів, зайнятися тією книжкою — компетентно.

Чому саме і чим саме зацікавила неспеціяліста лікарська книжка — легко, аж занадто легко, відгадає всякий, хто побував в останніх кількох місяцях у Львові і зазнав на собі відгомони певних, загально там відомих, хворобливих явищ.

Титул книжки: „Неврози в алькоголізмі і алькоголізм як недуга *sui generis*" *), її автор, д-р Михайлов, числиться нині найвизначнішим спеціялістом в алькоголічних недугах; за сам час несповна чотирьох років перейшло через його руки звиш 6 тисяч алькоголіків. Ось кілька вирівків з його книжки:

„Почування несупокою без причини, знищення духової активности — перші ознаки невропсихічного звироднілого алькоголіка. До цього прилучається незабаром погорда і незнайомість супроти елементарних правил моральности, ... чистоти. Недужий щораз менше піддається обичаям, звичаям і товариським пересудам. Ці первісні переміни творять джерело поведінки щораз свобіднішої, щораз більше незалежної і щораз менше ...

*) *Lucien Romier, Explication du temps present.*

**) *idem. Nation et civilisation. Kra Editeur.*

*) *Docteur Serge Mikhailoff, ... de l' Institut Clinique ... de la Section et membre de ... l' Etude du cerveau et des ... chique, „Les Neuroses ... l'alcoolisme comme ... (Ed. Alcan 1926, стор. 270).*

університету й політехніки у Львові. Справа будови „Дому Українських Техніків“ була теж широко дискутована; зборів у відповідних резолюціях закликають загал українських студентів-техніків до живої співучасти в цій справі, а українську суспільність прохають стати їм помічною при будові цього дому. Другим важним питанням є акція допомогова, що повинна стати не тільки студентським, але взагалі громадянським питанням часу; матеріяльне положення студентів-українців львівської політехніки дуже невідрадне і вимагає якнайбільш активних старань в напрямі хочби мінімального забезпечення для найбільше незаможних. Головою т-ва вибрано Ореста Клюфаса, секретарем Богдана Скрентовича.

Адреса: Товариство Українських Студентів Політехніки „Основа“ у Львові.

НОВИНКИ.

— **Що в нас конфіскують!** У вчорашньому числі „Діла“ сконфісковано, 20-ий раз з черги в цьому році, два місця в передовій статті „Удар у груди“ і цілий поклик управи Української Стрілецької Громади в Філядельфії (Америка), в якому говорилося про такі небезпечні для цілости Польщі річи, як про організування управою *бюра праці*, або про намічену нею збіркову акцію на *будову захисту для українських інвалідів у Львові* і на *видання історії Української Армії*. А у вчорашнім числі пресовий цензор вичеркнув навіть інформацію нашого паризького кореспондента про те, що польська пропаганда поширює у Франції вісти, *немов би українці мали в Польщі ще від 1922 р. український університет у Кракові*, що вже дісталося до ріжних політичних публікацій, між ін. до відомого відручника „*Annuaire Général de la France et l'Etranger*“, що виходить що-року і є настільною книжкою кожного французького політика. Можуть ці річи не подобатися патріотичному цензорові, але чи такі конфіскати не є наругою над постановами польської конституції і самого пресового закону?

— **Де пани, там і ми.** У Старім Самборі повітове учительство давало 26-го лютого спільні вечорниці. Для вчителів вони були майже примусові, бо з усіх стягнули „вступи“ вже з пенсії, а крім цього присутній інспектор був чимсь у роді контрольної комісії. Постягали якихсь молодиків навіть із Львова, на рахунок вечорниць. Білетів продали більш 400, у буфеті був натовп, а чистий дохід був... 40 зол. Його призначено на бібліотеку для шкільної дітвори. Головним адміністратором цієї „мішаної“ забави був п. С. земляк-учитель, який, на жаль, не показується на наших концертах, виставах, відчитах і вечорницях. Бачили ми тут ще інших, як нпр. отця адмістратора з Явора і вчителя з Лужка, яких не побачиш ніде і крізь подвійні очищі. Один земляк п. Р. програв у карти більш сотки, щоби поповнити сусідську кишеню. Ех! як би так ці землячки бодай десяту частину цих витрат дали раз у рік на народну ціль...

— **Виставка українського мистецтва в Парижі.** У 227 ч. париського літературного журналу „Лє Нувель Літерер“ з дня 19. лютого находимо таку новинку: „Досі у нас не робили великої ріжниці між мистецтвом російським і мистецтвом інших народів великої Росії. Від революції ця ріжниця позначується виразно для кожного народу або кожної республики зокрема, які складаються на цілість СРСР. Україна, яка завдяки революції змогла відродити свою національну єдність, створила від 8—10 (!!) літ власне індивідуальне мистецтво, яке ясно відріжняється своєю оригінальністю та новими шляхами віднови від російського. Три професори Академії Мистецтв у Києві: Бойчук, Таран і Седляр, які приїхали недавно до Парижа, щоби ввійти у ближчі взаємини з французькими артистами і критиками мистецтва, скрізь зустрілись із найживішою симпатією. Ідею виставки українського мистецтва в Парижі у жовтні приняли тут з великим зацікавленням. Дирекція „Музею декоративних мистецтв“ уже висловила бажання зорганізувати виставку українських килимів, старих і сучасних, яка стане немов би вступом до загальної виставки українського мистецтва“.

Чемберлен про конфлікт з більшовиками.

Льондон, 4. березня 1927.

В палаті громад у дискусії, присвяченій, англ.-більшовицьким взаєминам, Арх. Сінклєр (ліб.) заявився проти зірвання господарських взаємин із СРСР. Роб. Горн думає, що британська торговля не потерпить наслідком зірвання госп. взаємин із СРСР. Мек Донельд (лейбурист) висловив вдоволення з приводу Чемберленової ноти до СРСР. Колиб бесідник був тепер членом уряду, без вагання зробив би те саме, але значно скорше, як на те рішився Чемберлен. Думає, що британський уряд у теперішній хвилі не схоче зривати госп. пор зуміння з більшовиками, або загострювати взаємини між обома державами. Мін. Чемберлен висловив вдоволення і подяку з приводу становища Мек Донельда, яке той занав до принципів, принятих урядом у міжнар. взаєминах і зясованих у ноті до СРСР. Колиб британський уряд рішився був на акцію без попереднього доказання світові, що нас до того приневолили дуже поважні причини і що нас спровоковано до тої акції, тоді наш крок мусів би викликати зрозуміле затрівоження в европейських відносинах. Більшовицький уряд старався представити опінії інших країв політику англ. уряду, як таку, що бажає викликати неспокій і накинути Европі протибільшовицьку акцію. Таке освітлення факту більшовиками відбігає зовсім від правди. Від СРСР. Англія домагалася, щоби перестав старатися викликати світову революцію і щоби не накидав своїх понять і суспільних уладжень іншим.

Мексик зриває взаємини зі Злуч. Державами!

Льондон, 4. березня 1927.

В столиці Мексику сподіються зірвання дипл. взаємин зі Злуч. Державами. Є це у звязи з нотою американських послів, висланою до Мексику. В ноті закидається мексиканському амбасадорові у Вашінгтоні організування протиамериканської пропаганди.

СРСР. відбере Вильно?

Відень, 4. березня 1927.

„Н. Вр. Тґг.“ повідомляє з Ковна: Більшовицький посол у Ковні Александрович заявив, що коли політичне і стратегічне положення уложиться добре, СРСР. відбере Вильно ще весною 1927. Одначе з причини політичних відносин у Ковні не могтиме звернути Вильна Литві.

Виборча ординація до сільських громад.

Варшава, 3. березня 1927.

Соймова адм. комісія приняла в третім читанні 1. уступ проекту виб. ординації до сільських громад, а саме, що вибори до тих громад відбуватимуться на основі рівного, тайного, загального і безпосереднього голосування. Уст. 2 закону про систему пропорціональности і систему вибирання радних зглядною більшістю голосів відіслано до спец. підкомісії. Повне засідання комісії буде 9. ц. м.

Виборча ординація для Львова.

Варшава, 4. березня 1927.

Рада м. Львова ухвалила була звернутися за посередництвом воєвідства до мін-ства внутр. справ у справі опрацювання спеціяльного самоврядного закону для Львова у порозумінні з громадою міста. Мін-ство внутр. справ полагодить відмовно цю просьбу. Виборча ординація для Львова буде полагоджена в рямцях заг. закону.

Присуд смерти у Львові.

Львів, 5. березня 1927.

Перед тутешнім судом відповідали за грабіж і вбивство Юлії Сікори, жінки інваліда з Подолга біля Хлівчан і її чоловіка — Вл. Ґлувка і Вл. Лабусь. Присяжні судді одноголосно присудили Ґлувку на кару смерти через повішення, а Лабуся увільнили від вини і кари.

Біржа.

Гроші.

Американський доляр 8·93—8·93·50.

ливої; алькоголік розпочинає вважати себе вищим від інших, інтелігентнішим і свобіднішим від окруження... Щораз більше тратить він уміліcть самоволодіння, себто тієї контролі, яка в нормальних обставинах висловлюється гальмуючим зусиллям волі. Воля слабне, а з цього родяться вибухи сердитости й ненависти — щораз частіші і безпідставні або несорозмірні“.

„Згодом погорда до правил моральности й приличности переходить у безсоромність, а навіть у цинізм. Почуття чести й достоїнства уступає місце гордости й писі тай високій опінії про свою особу. Свідомість відповідальности й обовязків перед громадянством і родиною затирається, моральність, альтруїзм, шляхотність слабнуть і уступають місце жорстокому егоїзмові, який одначе старанно ховається поза хитрощами і безстидними брехнями. Брехня і схильність до усяких удавань дуже розповсюднені серед алькоголіків. Недужі, вважаючи ці знаки зручности й хитрости за докази інтелігенції і здібности, безмірно вивищують вартість своїх сил і свого хисту. Додаймо до цього їх пиху і їх порожнечу, а зрозуміємо, чому ці недужі стаються нетовариськими і підзорливими“. (Стор. 66 і дальші).

„Одначе сам хворий не хоче признатися до свого стану. Навпаки, він силкується не бачити в замітах і невдоволенню окруження нічого іншого, як тільки заздрість і заздрість і інтриги, затієні проти його надзвичайних талантів... Навіть коли він і нічого не робить, то він часто уявляє собі, що доволі йому захотіти, а він віднайде наново свій хист. Він звичайно обвинувачує всіх, а ніколи не добачує своїх хиб і пороків“.

„Навішений нахилом до зависти і підозріння (34 процент), алькоголік виявляє часто ідеї переслідування, з чого випливають злобні вчинки... Слідство серед наших хворих доказало, що на 607 осібняків, 367 доконало діл нечесних, а то й злочинів...“

„Лічення алькоголіка дуже складне і в кождім даним випадку відмінне. Складаються на нього ріжні методи терапевтичні“.

Автор методи ті трактує подрібно — ми некомпетентні перекладати ті сторінки книги. Зазначимо ще тільки, що як час тривання лічення д-р Михайлов наводить „6 місяців, рік, навіть довше“... Стільки з книжки д-ра Михайлова.

Алькоголізм натворив нашому народові страшенні шкоди і завдав безчисленні рани: було великою заслугою церкви й духовенства, що в другій половині XIX. століття перевели широку й успішну контрофензиву проти затроювання нашої народної маси польською горівкою. З кінцем XIX-го і з початком XX-го століття ця — рівно як сифіліс злобна — язва вселилася у велику частину нашої інтелігентської верстви, підкосила цілий ряд надійних талантів, а в останніх часах зробила нам справжнього збитка, злобного, жалісного й смішного нараз. Обовязком українського публіциста — звернути на цю язву увагу громадянства; обовязок спеціялістів лікарів — шукати й прикладати методи лічення. Ось чому профан поважився говорити про фахову книжку д-ра Михайлова.

Париж, лютий 1927.

— **Свято в честь Бетовена у Стрию.** Філія Муз. Інституту ім. М. Лисенка в Стрию влаштовує 10. березня в 8. год. веч. в салі Народнього Дому святочний вечір в 100-ті роковини смерти Бетовена. Участь беруть між іншими пп. Галя і Стефа Левицькі та І. А. Крушельницький. Програма: 1. Бетовен, псих. студія; 2. Весняна соната (скрипка і форт.); 3. Соната-апасіоната (форт.); 4. Тріо *C-moll*.

— **Московська дезінфекція.** Одержуємо таку новинку від відомої землячки із Праги: У січні цього року післала я до Москви своїй знайомій пані К., яка скаржилась мені в листах на неможливість одягтись по людському і просила прислати їй старих річей, посилку, куди вклала деякі свої старі речі з одягу, обуви та косметики. Цю посилку я одержала сьогодні назад з написом (неможливою французькою мовою), який каже, що посилку звертають тому, що нема там посвідки про „дезінфекцію“ річей. Оглянувши посилку, я побачила, що на московській митній коморі зробили самі легку „дезінфекцію“, бо в посилці бракує одної пари панчіх, кілька хустинок, частини пудри та деяких дрібних річей з косметики. Може зацікавитесь тим, чому це дезінфекція була така легенька. Справа дуже проста: посилка не могла втратити своєї ваги (5 кільо), бо інакше її не прийняла би почта при переїзді крізь Німеччину; для цього всю посилку покрили ляковими печатками Московської митної комори (більше 20-ох), щоби дорівняти вазі річей, які витягнули. Як вам подобається ця урядова московська дбайливість за здоровля своїх громадян: щоби — борони Боже, — гнила Европа не занесла чого до Москви через переслану одіж? — **І. Л.**

— **Рубін і рабін.** Уже четвертий день перемиський суд допомагає гумористичним журналам розбираючи предовгу та темноватy справу рабіна Спіри з Радимна і його незаконної жінки з Ню-Иорку. Обвинувачена „пані“ Рубін у тім, що погрозами хотіла примусити рабіна до розводу з першою жінкою або до заплати відшкодування їй 5.000 дол. Це 60-літня ще вповні сил жінка, хитра як чорт, яка закинула сіти на богомільного рабіна підчас його побуту в Ню-Иорку, де він поїхав збирати від вірних доляри. Його кревняк був мужем Рубінової і тоді вмер, записавши майно жінці. Рабін підписав з нею умову, що коли стане вдівцем (!), тоді вона має приїхати до нього, деб він був, і то приїхати з усім своїм майном та доказами, що є „вільна“, а він ожениться з нею законно. Рубінова вже заздалегідь спровадилась у Ню-Иорку до найближчого сусідства рабіна і впевняє, що має право вважати його своїм мужем, і не знала нічого про те, що він має жінку та діти в Галичині. Коли вона про це довідалась після його виїзду і поїхала за ним, мешкала в нього, намовляла до розводу з жінкою, впевняючи, що має від нього дитину, залишену в Ню-Иорку або домагалась долярового відшкодування. Рабін давав їй часто чималий „швайґґельд“, але великих долярів нараз не хотів дати. Розправа мабуть не виснить цього основного підкладу „талмудичної“ історії: ґешефту, який мав рабін у знайомости з Рубіновою, а вона у знайомости з ним. Тому, що і любов буває часто — умним ґешефтом — тому, що богата чи бідна жидівка хотіла би завсіди стати рабіновою і тому, що навіть рабін має свої хвилини слабощів, а галицькі рабіни завсіди ведуть тисячні ґешефти, силою свого впливу.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

— **Вломи** у Львові продовжуються ще з більшим успіхом як дотепер. На всіх кінцях міста непрохані гості оглядали каси, шафи і брали що могли: срібло, білля, одіж, а навіть доляри з листа.

— **Міжнародні конґреси.** При кінці березня збирається у Відні міжнародній конґрес з історії музики, в нагоди свят Бетовена. Між 29. серпня і 4. вересня збираються в Амстердамі европейські архітекти, щоби радити над охороною титулів архітектів і авторських прав, а також розвитком після воєнного архітектонічного мистецтва. У вересні збираються у Будапешті зоольоґи всіх країн.

— **Світова всячина.** Помер відомий данський композитор Сеінберисон, нежданно, підчас концерту, коли грав на фортепяні одну із своїх композицій. — У Букарешті появилась невелика скількість золотих лей із портретом короля. — У Філядельфії відкрили велику контрабанду алькоголю: 10.000 скринь горівки та вина. — У Иоганнесбурзі убитий обривком скелі гірняк Керен, який підчас підчас війни виявив такий талант, що дійшов до ранґи ґенерала. — Помер у Льондоні один з найвизначніших англійських комуністів Мак Манус. — На дорозі з Кардифа до Велес (Греція) потонув грецький корабель з вугіллям; з 22 осіб тільки двоє врятованих. — У старім віденськім арсеналі відкрили потайний склад зброї: 1500 крісів. — Фінансовий рік 1926/27 скінчить Англія з дефіцитом 20 міл. ф. шт. — У Відні змінилась скількість випадків „ґрипи“ від простуди. — На Корсиці обсипалась гора і засипала містечко Бісінкі. — У Польщі є 62.800 абонентів радіо. — Два найбільші берлінські готелеві союзи основали спілку, яка в своїх готелях має місце на 2000 осіб.

— **З кіна.** У кіні „Коперник“ нова фільма в 10 діях на основі повісти Ляндесберга „Нешлюбні“ (Жертви вільного кохання).

— **Замість** желань для Люсі Леонтовичівної з нагоди її промоції на доктора медицини зложили на Рідну Школу Іван і Марина Іжицькі 10 зол. 1654 1—1

— **П. Олена Леонтовичівна** зложила 25 зол. на Рідну Школу замість повідомлень про свою промоцію на доктора медицини, що відбулася на Карловім університеті в Празі дня 4. березня ц. р. Управа Рідної Школи складає отсим подяку жертводавцям. 1654 1—1

ОПОВІСТКИ.

В неділю дня 6. березня в Преображенській церкві підчас Великої Служби Божої співає хор Театру „Союза Артистів“. 2—2

Спортові товариства і школи, які рефлектують на площу „Сокола-Батька“ за стрийською рогачкою внесуть подання найдальше до 15. березня 1927. Пізніших зголошень не узгляднться. — Старшина „Сокола-Батька“ повідомляє заразом, що на тійже площі є до піднайму перекусня на цілий сезон 1927. Оферти вносити до 15. березня 1927. — Старшина „С.-Б.“ 1650 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ДУЖЕ ВАЖНА і ВІДРАДНА ВІСТКА!

Одинока українська кооператива для церковних річей

відзначена медалями і хрестами заслуги на виставах в Римі, Карльсбаді, Одесі, Стрию і Коломиї під фірмою:

Дім торговельно-промисловий

„ДОСТАВА"

кооператива з обмеж. порукою у Львові,

Дирекція: Львів, вул. Домініканська 11, Склади: Львів, вул. Руська 20, Перемишль, Ринок 23,

отворяє дня 15. березня 1927 свій склад також

при вул. Перля 16, І. пов. **В ТЕРНОПОЛІ** **при вул. Перля 16, І. пов.**

Буде мати стало на складі у великім виборі **всю церковну утвар,** а саме: фелони, стихарі, фани, хоругви, плащаниці, антіпедії, шалі, суконки, ручники, ілітони, чаші, дарохранительниці, монстранції, кадильниці, гармонійні дзвінки, ліхтарі, ліхтарки до хорих, павуки, кивоти, тетраподи, прапори для Товариств, килими і дивани, лямпи, ампулки, світло, кадило, образи і образці, Євангелія в прегарних оправах, також в гуцулькім стилю, — і всі церковні книги. Поручає: **Дзвони** з найкращого передвоєнного матеріялу, незрівняні що до викінчення, голосу і тревалости, під довголітньою ґарантією, та остерігає перед несовісними агентами всіляких ліярень, що обіцюють дешеві дзвони, які однак тріскають в короткім часі і тратять голос. Шкода кожного сотика на таке сміття! Добрі дзвони повинні служити сотки літ і все мати гарний голос. **Тільки у нас дістанете такі дзвони** і тому перед закупном звертайтеся до нас за офертою. Наша фірма є в священичих руках, отже Вас не ошукає. Кооператива „ДОСТАВА" виконує **мальовання церков, іконостасів і образів** найкращими знатоками нашого стилю і обряду на полотні, блясі і дереві. Для того перестаньте вже раз опоганювати Дім Божий богомазами! Малювання церкви, це річ велика і важна, до цього треба малярів артистів! Ми Вам їх вкажемо! Тож не послугуйтеся при тім кімнатними малярами і партачами, які нічого не розуміють і не знають!

Виконуємо цілі **Іконостаси, престоли, бічні вівтарі, проповідниці і кивоти** з різьбою і правдивими золоченнями при помочі першорядних різьбарів-артистів, яких на кожне бажання висилаємо на місце для устного обговорення справи і предложення взорів.

Приймаємо старі фелони до перерібки, євангелія, книги, і чаші до віднови, виконуємо тревалі огневі золочення дуже старанно і солідно. **Приймаємо також вкладки ощадности** в золотих і долярах, опроцентовуємо їх найвисшою відсотковою стопою і хоронимо перед девальвацією.

Кожний священик і кожна церква повинні бути членом кооперат. „Достава" (уділ виносить всього 10 зол., а вписове 1 зол.). Часть зисків розділює „Достава" на церковні і народні ціли, а члени дістають товарові звороти. Маючи таку свою рідню інституцію, яка заосмотрює наші церкви у стилеву і солідну утвар, не повинні ми хупувати нічого у ворогів нашого обряду і нашого народу та їх підпомагати, бож це для нас сором!

Свідомий Українець купує церковні річи тільки в Кооперативі „Достава".

На уряджения пенсіонатів і виправи

ковдри вовняні пухові, **матераци** з морської трави і волосіннї, **коци, подушки, тільське піря, фіранки, дивани, полотна, шифони, простирала, пошевки, сінники** казочно дешево поручає

В. Іжицький

Львів :: вул. Коперника 3.

1653 Цінники і коштосписи відворотно. 1—4

ВСЯКОГО рода **вудженини** свіжі і дешеві поручає склеп К. Шипи, вул. Краківська 26 (майже напротив Преображенської церкви). Обслуга солідна. Для кооператив і забавових комітетів значний опуст. 1578 3—3

ШКЛЯРСЬКА Робітня Б. Стельмах, Львів, Ліндого 3. Рами, оправа образів і зеркал по найнищих цінах 1617 3—5

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган **Львів, Городецька 46.** Телеф. 834.

1640 Пересвітлення Рентґеном. 3-27

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта

Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/ІІ.

Пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 1625 Полекші в сплатах. 3—5

!!! ПАНЧОХИ !!!

Півшовкові	по зол. 2·50
Шовкові І-а	„ „ 3·30
Шкарпитки ниткові	„ „ 0·80
„ шовк. в десені	„ 1·70

продає знана з дешевости передвоєнна фірма 1613 3—3

Товаровий Дім „БЕРГЕРА"

Львів, пл. Трибунальська 1, тел. 29-79.

ТКАЦЬКІ ПРИЛАДИ, Волокняні знаряди, Панчошниці Ігли і до ручних робіт. Щітки до деңу 1611 2—2

М. БЛАЖКОВСКІ

Лодзь, вул. Жеромского 23.

ПАМЯТАЙТЕ, щоби закупити 92 29-48

Перльмуттера фарбку до біля в порошку, бо є о 100% дешевшою і ліпшою від всіх пуделкових паст і порошкових.

Х. ПЕРЛЬМУТТЕР

Бюро фабрики: Львів, Слонечна 26.

ВІЛЛЯ о 7 покоях, гараж, стайня, 1 морг города. Долярів 10.000. Камениця триповерхова, комфорт, чотири склепи, місячний чинш 1600 зол. Ціна 16.000 долярів. Околиця Потоцького кілька менших віль від 2000 дол. Центральна Агенція торговельно-комісова, Коперника 14. Телефон 40-57. 1658 1—1

ВЗУТТЯ найліпше купиш і найдешевше заплатиш тільки **вул. Городецька 1,** ріг Красіцьких. 1656

Фортепяни, Піяніна, Фісгармонії

ДЕШЕВО І НА РАТИ

Цінники до диспозиції.

Конрад Каім і Син

Львів, Коперника 16.

Телеф. 20-45. 1013 3-3

Тільки перші фабрикати.

1620 **ФІРМА** 3—3

І. ДРЕКСЛЕР і Сини

пл. Капітульна 2.

переробляє і покриває **найдешевше**

В 24 ГОДИНАХ

КОВДРИ і МАТЕРАЦИ

ВИДАВНИЦТВО „ТРЕМБІТА"

КОЛОМИЯ, СОБІСЬКОГО Ч. 7. поручає такі новини:

Новий портрет Б. Хмельницького (ca 35x50 цм.) . . **зол. 1'—**
Прикрашуйте свої помешкання портретами наших славних гетьманів! Сей портрет виконаний на добрім папері, наліплений на картоновім паспарту. Пересилка (прим. 1-10) 90 с

Новий український флірт (забава) . . . . **зол. 1'—**
Є це найцікавіша і найвеселіша товаришка забава. Хочете до когось зблизитися, з ким заприязнитися, з вдоволенням провести час, чи щиро сміятися і веселитися, то мусите засісти до цеї забави. Ужито в нім багато українських приповідок, зворотів з улюблених пісень і переплетено любовною розмовою. Містить 48 карток.

Хейромантія, або Читання з руки (з 15 обр.) . . . **зол. 1'—**
У кожного своя доля. У кожного знаки на долоні відмінні. Віддавна люди вгадують долю із рук. А хиба Ви не хочете самі розкрити долю свою і своїх знакомих? Ця книжка сего Вас научить.

Зільник, як уживати лічничі зілля . . . . **зол. 0·50**
Часто навіть в звичайних недомаганнях не вмієте собі порадити. Зілля є добрим ліком, бо природним. На весну і літо мусите заосмотритися в сю книжку.

Пересилка книжок 50 с. Висилається лише по одержанню належитости враз з сумою на пересилку. За післяплатою **не** висилається! Книгарням значний опуст. 1628 2—3

ХОЛЕКІНАЗА

Г. НЕМОЄВСКОГО

лічить:

ЖОВЧЕВЕ КАМІННЯ

Недуги печінки

і переміни матерії.

ВАРШАВА, Нови-Свят 5

Телефон 504.96

Жадати в аптиках і аптичних складах

Каміння сходить без болю -

- - Атаки устають цілком

ПОЗНАКИ:

(початково): Біль в боках і відсерцевім долі (де сходяться ребра). Поболювання в печінці. Нахил до обструкції. Обложений язик. Відбивання газами. Здуття булькотіння в кишках. Болі і завороти голови.

(підчас атаків): в долі і печінці, сильний біль, що розходиться в задну часть — в пас — в хресті — і сягає аж під лопатки. Здуття черева, розсаджування ребер, пертя на відходову кишку. Деколи воцити жовчю. Зимні поти, жовтачка.

1593 Докладні інформації в брошурах 2—2

Г. НЕМОЄВСКОГО.

ВИСТЕРІГАТИСЯ НАСЛІДУВАНЬ

На оригінальних коробках ч. телефону 504-96 (пятьцифрове)

На фальсифікатах (вишифові етикети) ч. тел. 22-2 (чотирицифрове)

Прошу уважати на кожний коробці

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.